

1. ZATIA. 1. eta 2. Gaiak. 2024ko urtarrilak 22

10:00 // 60 min.

Izen-abizenak:	
NAN:	

1.- Lehia perfektuko enpresa baten kostu aldakorrak honakoak dira $KA=q^3 - 18q^2 + 200q$.

a) Behar diren baldintzak erabili eta kalkulatu enpresa horren **EPE LABURREKO** q^S eskaintza funtzioa eta era egokian adierazi

b) Grafiko batean azaldu **KMa** eta **BKA** funtzioak, eta argi adierazi q^S eskaintza funtzioa.

(2,00 puntu)

2.- Lehia perfektuko merkatu batean, enpresa bakoitzaren epe luzeko kostu totalak ondorengo funtzioaren bitartez erakusten ditugu: $KTL = 2q^3 - 240q^2 + 12.200q$. Merkatu-eskaria funtzio honekin jasota dago, $D:Q^d = 25.000 - 2P$.

a) Kalkulatu merkatu horren **EPE LUZEKO** oreka: **P** eta **Q**.

b) Kalkulatu enpresa kopurua epe luzean.

c) Grafikoki azaldu epe luzeko **merkatu-oreka** (enpresa baten grafikoa EZ da egin behar).

(2,50 puntu)

3.- Monopolista baten kostu-funtzioa $KT = Q^2 - 4Q + 2.205$ da. Ekoizten duen ondasunaren merkatu-eskaria, berriz, hauxe da: $D: P^d = 164 - 2Q$ (2 hamartar erabili).

a) Kalkulatu **M** monopolioko soluzioa: P_M , Q_M eta mozkinak

b) Kalkulatu Lerner Indizea (**LI**) monopolioko soluzioan bi formulekin

c) Kalkulatu **K** soluzio efizientea: P_K , Q_K eta mozkinak

d) Kalkulatu $\pi=0$ arauaren araberako **S** soluzioa: P_S , Q_S , eta mozkinak

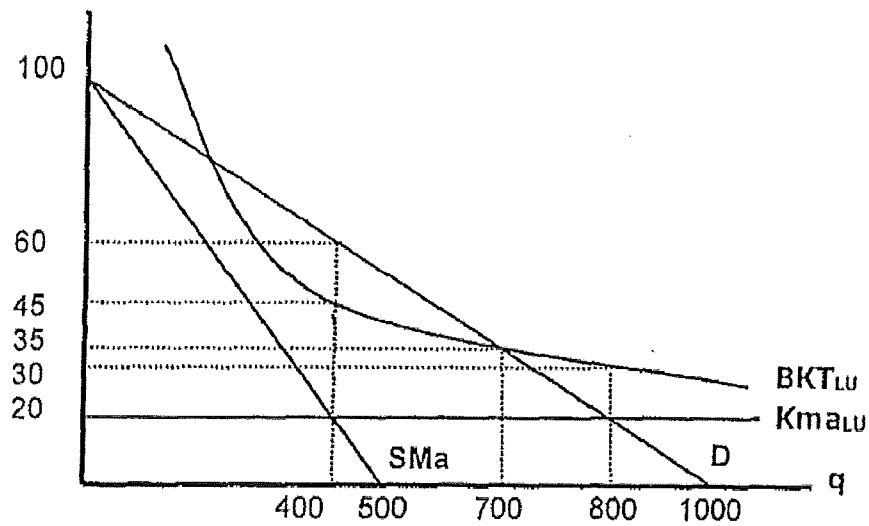
e) Grafiko batean azaldu **M**, **K** eta **S** soluzioak: **P**, **S_M**, **K_M** eta **BKT** funtzioak adierazi (2,5 puntu)

f) Kalkulatu gizarte-kostua **M** eta **S** soluzioetan. Zenbat txikituko litzateke gizarte-kostua $\pi=0$ arauarekin? (0,5 puntu).

(3,50 puntu)

4.- Beheko grafikoak **monopolio naturala** erakusten du.

- Zergatik deitzen zaio horrela? Zein da ezaugarria? Labur azaldu.
- Grafikoan ematen diren datuekin kalkulatu monopolista arruntaren **mozkinak**, **merkatu boterea** eta **gizarte kostua**.
- Grafikoan ikasi ditugun **erregulazio aukerak seinaleztatu**, behar dituzun kalkuluak egin eta kasu bakoitzean ikusten dituzun abantailak eta desabantailak azaldu.

(2,00 puntu)

2. ZATIA. 3, 4 eta 5. Gaiak. 2024ko urtarrilak 22

10:00 // 70 min.

Izen-abizenak:	
NAN:	

1.- Monopolio-lehia egiturako merkatu batean enpresa bakoitzaren eskaria eta kostu osoak honakoak dira: $D: P^d = 15(450 - n) - 40q$ eta $KT = q^3 - 70q^2 + 3.000q$ ("n" aldagaiak enpresa kopurua adierazten du).

- Epe luzeko LM soluzioa kalkulatu: P, Q eta mozkinak. Zenbat enpresa egongo dira epe luzean industrian?
- Kontsumitzaileek ezberdintze-kostua ez jasateko prezioa arautuko balitz, zenbateko dirulaguntza eman beharko litzaioke enpresa bakoitzari mozkin normala bermatzeko?

(2,00 puntu)

2.- Monopolio-lehia. Monopolio-lehia merkatu batean merkatu eskaria $D: P = 3.800 - 60Q$ da. Epe luzeko soluzioan enpresa baten ekoizpena $q = 20$ unitate eta $P = 2.600$ euro dira. Gainera, ezberdintze-kostua 900 euro eta gehiegizko ekoizpen-ahalmena 30 unitate dira

- Grafiko batean azaldu epe luzeko soluzioa (LM_{Luz}). Grafikoan D eta BKT funtzioak adierazi (BKT infinitu da $q = 0$ denean). Argi seinaleztatu grafikoan LM_{Luz} soluzioa, ezberdintze-kostua eta gehiegizko ekoizpen-ahalmena.
- Zein dira monopolio-lehiaren abantailak eta desabantailak lehia perfektuarekin alderatuta? Hitzez azaldu (3 paragrafo gutxi gorabehera).

(2,00 puntu)

3.- Merkatu bat hornitzen bi oligopolista daude. Merkatu eskaria $D: P = 800 - 2Q$ da (Oharra: $Q = Q_1 + Q_2$). Kostu-funtzioak honakoak dira: $KT_1 = Q_1^2 + 100Q_1$ eta $KT_2 = 2Q_2^2 + 200Q_2$.

- Kalkulatu Cournoten soluzioa (3 hamartar erabili): π_1 , π_2 , eta π_{TOT} (erreakzio-funtzioen grafikoa EZ da egin behar)
- Kalkulatu Stackelberg Lider Jarraitzaile S_{LJ} soluzioa 1. enpresa liderra denean (3 hamartar erabili): π_1 , π_2 , eta π_{TOT} .
- Demagun orain bi enpresak, S_{LJ} oligopolista bezala lehiatu beharrean, lehiaren kontrako akordioa egitea pentsatzen ari direla. Kolusioan lortuko dituzten mozkin maximoak matematikoki kalkulatzearan honako emaitzak lortzen dira: $\pi_{TOT} = 45.000$ euro; $\pi_1 = 38.000$ euro eta $\pi_2 = 7.000$ euro. Akordioa egiteko pizgarriak al dituzte? Zergatik? Hitzez azaldu.

(3,50 puntu)

4.- Kontzeptuen azalpen laburra:

- a) Jokoen teorian zer adierazten dugu enpresa batek “**estrategia dominatzailea**” duela esatean?
- b) Jokoen teorian zer adierazten dugu oreka bat “**Nash-en oreka**” dela esatean?
- c) Noiz da ondasun-banaketa bat “**efizientea Paretoaren zentzuan**”?

(0,75 puntu)

5.- Merkatu-hutsegiteak:

- a) Industria batek **kanpo-eragin negatiboak** sortzen ditu. **Grafiko** batean adierazi kanpo-eragin negatiboak dauden industria horren LP eta SE soluzioak.
- b) Grafikoan **gizarte kostuaren** azalera ilundu.
- c) **Hitzez labur azaldu** zergatik ez den efizientea LP soluzioa. Zein dira LP soluzioaren ondorioak gizartearentzat?

(1,75 puntu)